

Rafał Rosiński*

PRZYCZYNY ZMIAN STAWEK PODATKÓW DOCHODOWYCH W UNII EUROPEJSKIEJ

Zarys treści: Możliwość powiązania poziomu podatku z wysokością osiągniętych dochodów czy obrotów stwarzają stawki procentowe. Ta ich cecha sprawia, że znalazły one szerokie zastosowanie w konstrukcjach podatków. Stawki procentowe mogą być stałe (liniowe, proporcjonalne) i zmienne. Przyglądając się obecnym systemom podatkowym można zauważyć, iż stawki stałe znajdują zastosowanie zarówno w podatkach obrotowych, jak i dochodowych (zwłaszcza od osób prawnych), natomiast stawki zmienne wykorzystywane są przede wszystkim w opodatkowaniu dochodów osób fizycznych. W ostatnich latach w Unii Europejskiej obserwuje się konkurencję podatkową państw, wyrażającą się w tendencji do obniżania stawek podatków dochodowych.

Słowa kluczowe: podatek dochodowy, stawka podatkowa, Unia Europejska.

Wady i zalety stawek podatkowych

Podstawową zaletą stawek stałych jest prosta konstrukcja oraz stabilne obciążenie, niezależnie od wysokości osiąganego dochodu. Dzięki temu, że obciążenie nie zmienia się w miarę wzrostu dochodu, stawka liniowa może stwarzać motywację do zwiększenia zysków, np. poprzez zmiany w technikach i technologiach wytwarzania czy zmiany asortymentowe produkcji. Przeciwnicy progresji przedstawiają wiele argumentów przeciw stosowaniu takich stawek. Zwracają uwagę, że stawki progresywne ograniczają przedsiębiorczość poprzez przechwytywanie przez budżet coraz większej części dochodu w miarę jego wzrostu. Ponadto wysuwają argument, że rozłożenie ciężaru opodatkowania według zdolności płatniczej jest w znacznym stopniu nierealne, gdyż ze względu na przerzucalność podatków, ich ciężar w całości lub części i tak jest przenoszony na konsumentów. W wyniku zastosowania progresji w podatkach dochodowych przedsiębiorcy będą zgodnie z tymi poglądami decydować się na produkcję o niskiej rentowności, co może prowadzić do niekorzystnej alokacji czynników produkcji.¹

*adiunkt, Zakład Finansów, Instytutu Ekonomii i Zarządzania, Politechniki Koszalińskiej

¹ J. Sokołowski, *Zarządzanie przez podatki*, PWN, Warszawa 1995, s. 34.

Przy zastosowaniu progresji w podatku dochodowym kwota podatku rośnie szybciej niż podstawa opodatkowania, czyli wzrost kwoty podatku jest więcej niż proporcjonalny w stosunku do wzrostu dochodu. Tak więc każdemu wzrostowi dochodu towarzyszy zmniejszenie motywacji do jego powiększenia. Bardzo ważna jest zwłaszcza górna granica progresji. Określenie jej jest nie tylko ważne z punktu widzenia pobudzania aktywności gospodarczej, staje się wręcz konieczne, ze względu na to, iż w przeciwnym wypadku kwota podatku w pewnym przedziale przekroczyłaby wartość podstawy opodatkowania. Występowanie górnej granicy progresji sprawia, że w praktyce ma miejsce przejście ze stawki progresywnej na stawkę proporcjonalną.²

Biorąc pod uwagę oddziaływanie podatku na decyzje gospodarcze, nie bez znaczenia jest również rozpiętość progresji, tj. różnica między najwyższą a najniższą stawką. Rozpiętość progresji PIT w niektórych krajach jest stosunkowo wielka, np. Francja – 38,09%, Szwecja - 36,60%, Słowenia – 34% (patrz tabela 1).

Jeśli weźmie się pod uwagę motywację do zwiększenia dochodów, to może się okazać, że przy małej rozpiętości progresji najwyższa stawka podatkowa nie będzie stwarzać dostatecznie silnych bodźców do dalszego zwiększania dochodów. Zdarza się to wówczas, gdy stawka najniższa określana jest już na względnie wysokim poziomie i obejmuje stosunkowo duże dochody. Przyjmując jednak, że przy różnych rozpiętościach skal podatkowych stawki minimalne obejmują ten sam poziom dochodów, bardziej korzystna z punktu widzenia motywacyjnego oddziaływania jest mała rozpiętość progresji. Z tego powodu w wielu krajach występują tendencje do ograniczania rozpiętości progresji w podatkach dochodowych od osób fizycznych. P. A. Samuelson dowodził, że ograniczenie progresji zmniejsza prywatne ryzyko producenta, stąd też zmniejszenie progresji może być czynnikiem pobudzającym aktywność gospodarczą.³

Pomimo negatywnych skutków, jakie niesie za sobą stosowanie progresji, wiele krajów wysoko rozwiniętych, oprócz stawki liniowej w podatku dochodowym od działalności gospodarczej, wprowadziła stawki progresywne dla małych przedsiębiorstw w celu stworzenia im odpowiednich warunków do rozwoju i podołaniu konkurencji z zewnątrz. Najczęściej jednak w tym przypadku górna granica progresji nie przekracza poziomu stawki liniowej w podatku od osób prawnych. W polskim systemie podatkowym ten warunek nie jest spełniony, gdyż

² Ibidem, s. 35.

³ Za J. Sokołowski, op.cit., s. 38; P.S. Samuelson, *Fiscal and financial Police for Growth*, w: *The Collected Scientific Papers of P.A. Samuelson*, London 1986, s. 1397.

spowodowana obniżka CIT z 40% do 19% nie spowodowała obniżki progresywnego podatku PIT.

Tabela 1. Stawki podatków PIT, CIT w krajach UE w 2006 roku w %.

Table 1. PIT and CIT Rats In EU Countries in 2006 in Percentage

	CIT	PIT	Ilość progów w PIT
Austria	25%	21% - 50%	5
Belgia	34%	25% - 50%	7
Cypr	10%	20% - 30%	4
Czechy	24%	12% - 32%	4
Dania	28%	38% - 59%	2
Estonia	23%	23%	1
Finlandia	26%	9% - 32,5%	6
Francja	33,3%	10% - 48,09%	7
Hiszpania	35%	15% - 45%	5
Niemcy	38,6%	15% - 42%	3
Grecja	29%	0% - 40%	4
Irlandia	12,5%	20% - 42%	2
Łotwa	15%	25%	1
Litwa	15%	10% - 35%	2
Luksemburg	29,6%	6% - 38,95%	4
Malta	35%	15% - 35%	6
Holandia	29%	0% - 52%	4
Polska	19%	19% - 40%	3
Portugalia	27,5%	10,5% - 40%	8
Słowacja	19%	19%	1
Słowenia	25%	16%-50%	3
Szwecja	28%	20% - 56,60%	3
Węgry	17,5%	18% - 36%	3
Wielka Brytania	30%	10% - 40%	3
Włochy	37,3%	23%-43%	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.worldwilde-tax.com oraz Structures of the taxations system in the European Union, European Commission, Luksembourg 2006, s. 32.

Source: Own study based on: www.worldwilde-tax.com and Structures of the taxations system in the European Union, European Commission, Luksembourg 2006, s. 32.

We współczesnych systemach podatkowych niektóre państwa zdecydowały się na wprowadzenie podatku liniowego we wszystkich najważniejszych podatkach, tj. PIT, CIT i VAT. Zazwyczaj przyjmuje się, że nie są w nim stosowane żadne zwolnienia, odliczenia i ulgi podatkowe. Jednak w praktyce, często wprowadza się w przypadku podatku od dochodów osobistych, podatek liniowy z kwotą wolną od podatku, gdyż w przeciwnym wypadku podatek byłby trudny do wprowadzenia politycznie i nie spełniałby funkcji sprawiedliwości społecznej.⁴ Podatek liniowy wprowadziły m.in. nowe kraje członkowskie UE: Estonia i Słowacja. W 2001 roku podatek liniowy o zadziwiająco niskiej stawce 13 proc., zarówno od dochodów osobistych jak i od zysków firm, wprowadziła Rosja. Kolejne kraje stosujące liniowy podatek dochodowy to Ukraina, Serbia, Rumunia i Gruzja.⁵ Wprowadzenie podatków liniowych spowodowane były chęcią uproszczenia systemu podatkowego, a przede wszystkim założeniem, że im mniej jest skomplikowany system, tym trudniej unikać podatków i łatwiej je ściągać urzędом skarbowym. Niskie podatki - szczególnie niska górna stawka PIT i niskie podatki od firm (CIT) stanowią także wielką zachętę dla kapitału zagranicznego.

Dokonując konfrontacji stawki podatkowej progresywnej i liniowej, zdecydowanie można stwierdzić, że dla opodatkowania działalności gospodarczej lepszy jest podatek liniowy, co znajduje uzasadnienie w badaniach przeprowadzanych przez wybitnych ekonomistów, poczynając od koncepcji Halla i Rabushki⁶. Wprowadzenie podatku liniowego zdecydowanie upraszcza system podatkowy i nie pełni funkcji demotywującej do zwiększania dochodów.

Opodatkowanie dochodów w krajach Unii Europejskiej

Wysokość opodatkowania bezpośredniego w krajach Unii Europejskiej zależy od suwerennej decyzji kraju członkowskiego. Wspólnota podejmowała już wielokrotnie dyskusje o wysokości minimalnych i maksymalnych stawek. Nie należy jednak spodziewać się zharmonizowania stawek podatkowych, ponieważ Komisja Europejska nie wyraża na to zgody. Brak jedności w sprawach podatkowych przesądza o suwerenności podatkowej państw członkowskich.

Państwa członkowskie UE są silnie zróżnicowane pod względem poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego. Ujednoczenie polityki fiskalnej, zwłaszcza podatkowej, na obecnym etapie przyczyniłoby się do pogorszenia

⁴ Zob. G. Kula, *Podatek liniowy w praktyce*, *Gospodarka Narodowa* Nr 11-12/2005.

⁵ W. Gadomski, *Liniowy to nie widmo*, *Gazeta wyborcza* z dnia 8 lipca 2005.

⁶ Zob. R.E. Hall, A. Rabushka, *Podatek liniowy*, Dom Wydawniczy ABC, Warszawa 1998.

konkurencyjności gospodarek słabiej rozwiniętych.⁷ Argumentem przemawiającym za harmonizacją opodatkowania bezpośredniego jest przede wszystkim wspólna podstawa wymiaru podatku dochodowego dla firm międzynarodowych, która byłaby pomocna w kontekście zwiększania ich wydajności, dysponowania środkami oraz podnoszenia konkurencyjności w aspekcie globalnym.⁸

Dokonując analizy podatków bezpośrednich w poszczególnych krajach należy zwrócić przede wszystkim uwagę na ich wysokość i kształtowanie się stawek w określonym odcinku czasowym. Z punktu widzenia powszechności występowania i wpływu na podejmowane decyzje przez przedsiębiorstwa, analizie zostały poddane podatki dochodowe zarówno od osób prowadzących działalność gospodarczą osobiście jak i w formie osoby prawnej.

W tabeli 2 zostały przedstawione zmiany wysokości podatku CIT w krajach Unii Europejskiej w okresie 12 lat, tj. od roku 1995 do roku 2006. Spośród krajów członkowskich są tylko cztery kraje, w których poziom opodatkowania nie zmienił się w badanym okresie, tj: Hiszpania i Malta z wysokością 35%, Szwecja - 28% i Słowenia z wysokością 25% podatkiem CIT. W pozostałych 21 krajach można zauważyć ogólną tendencję obniżania opodatkowania CIT. Przeciętnie we wszystkich krajach członkowskich obniżono podatek od korporacji o 9,2%, natomiast kraje, które w największym stopniu obniżyły poziom opodatkowania w badanym okresie, tj. aż o ponad 20% to Irlandia (27,5%), Polska (21%) i Słowacja (21%). Ogólne obniżki podatku CIT spowodowane były przede wszystkim chęcią przyciągnięcia kapitału zagranicznego jak i wzrostu rozwoju konkurencyjności rodzimych przedsiębiorstw.

Przeciętne opodatkowanie CIT krajów Unii Europejskiej w roku 2006 wyniosło 25,9%. Należy jednak zwrócić uwagę, że opodatkowanie w „starych” krajach unii jest znacznie wyższe, gdyż kształtuje się na średnim poziomie 29,5% z najwyższymi stawkami w Niemczech (38,6%) i Włoszech (37,3%) oraz znacznie niższym poziomem opodatkowania w „nowych” krajach członkowskich, tj. 20,4%. Stawki poniżej progu 20% posiada sześć nowych krajów członkowskich: Słowacja (19%), Polska (19%), Węgry (17,5%), Łotwa (15%), Litwa (15%) i Cypr (10%) oraz tylko jeden kraj ze „starej unii” - Irlandia (12,5%) - (patrz tabela 2).

⁷ B. Makowicz, *Harmonizacja podatków pośrednich w Unii Europejskiej*, Uniwersytet w Münster - Studia Europejskie 2/2004, s. 109.

⁸ B. Brzeziński, J. Głuchowski, C. Kosikowski, *Harmonizacja prawa podatkowego Unii Europejskiej i Polski*, PWE, Warszawa 1998, s. 137.

Tabela 2. Zmiany stawek podatku CIT w krajach Unii Europejskiej w latach 1995-2006

Table 2. Changes of CIT Rates In UE Countrus In 1995-2006

	1995	2004	2005	2006	Różnica 2006-1995
Belgia	40,2	34,0	34,0	34,0	-6,2
Czechy	41,0	28,0	26,0	24,0	-17,0
Dania	34,0	30,0	28,0	28,0	-6,0
Niemcy	56,8	38,3	38,6	38,6	-18,2
Estonia	26,0	26,0	24,0	24,0	-2,0
Grecja	40,0	35,0	32,0	29,0	-11,0
Hiszpania	35,0	35,0	35,0	35,0	0,0
Francja	36,7	35,4	33,8	33,3	-3,4
Irlandia	40,0	12,5	12,5	12,5	-27,5
Włochy	52,2	37,3	37,3	37,3	-14,9
Cypr	25,0	15,0	10,0	10,0	-15,0
Łotwa	25,0	15,0	15,0	15,0	-10,0
Litwa	29,0	15,0	15,0	15,0	-14,0
Luksemburg	40,9	30,4	30,4	29,6	-11,3
Węgry	19,6	17,6	17,5	17,5	-2,1
Malta	35,0	35,0	35,0	35,0	0,0
Holandia	35,0	34,5	31,5	29,0	-6,0
Austria	34,0	34,0	25,0	25,0	-9,0
Polska	40,0	19,0	19,0	19,0	-21,0
Portugalia	39,6	27,5	27,5	27,5	-12,1
Słowenia	25,0	25,0	25,0	25,0	0,0
Słowacja	40,0	19,0	19,0	19,0	-21,0
Finlandia	25,0	29,0	26,0	26,0	1,0
Szwecja	28,0	28,0	28,0	28,0	0,0
Wielka Brytania	33,0	30,0	30,0	30,0	-3,0
EU-25	35,0	27,4	26,2	25,9	-9,2
EU-15	38,0	31,4	30,0	29,5	-8,5
NMS-10	30,6	21,5	20,6	20,4	-10,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Structures of the taxations system in the European Union, European Commission, Luksembourg 2006, s. 83.

Source: Own study based on: Structures of the taxations system in the European Union, European Commission, Luksembourg 2006, s. 32.

Obniżki stawek podatku CIT w „starych” krajach członkowskich Unii Europejskiej miały przede wszystkim na celu zachęcić swoje rodzime przedsiębiorstwa do prowadzenia działalności gospodarczej we własnym kraju, natomiast „nowi członkowie” mieli zamiar zachęcić zagranicznych inwestorów

do wnoszenia kapitału do ich krajów, gdyż wysokość podatków ma istotny wpływ na wielkość bezpośrednich inwestycji zagranicznych, a niższe podatki wiążą się ze wzrostem ich napływu.⁹

Ważną rolę dla działalności gospodarczej odgrywa także opodatkowanie PIT, gdyż często obejmuje on swoim zakresem małe i średnie przedsiębiorstwa (MSP) prowadzone przez osoby fizyczne i spółki osób fizycznych. Zakres uregulowań podatkowych w tym zakresie zależy także od decyzji państwa. Porównywalność opodatkowania osobistego dochodów utrudnia złożoność tego podatku, gdyż często jest to podatek zawierający różną kwotę wolną od podatku w zależności od kraju, rozmaite zasady *splittingu* podatkowego oraz liczne ulgi i zwolnienia. Opodatkowanie PIT w krajach Unii Europejskiej jest zazwyczaj progresywne, dlatego najważniejsza z punktu widzenia prowadzenia działalności gospodarczej jest górna stawka opodatkowania, gdyż stanowi ona pewnego rodzaju barierę motywacyjną w osiąganiu czy ujawnianiu dochodów.

Górne stawki podatku PIT są wyższe niż CIT w krajach członkowskich. Przeciętna najwyższa stawka PIT w krajach członkowskich wynosi 40,95%. Najwyższą stawkę podatku PIT ma Dania, tj. 59%, natomiast stawkę poniżej 30% posiadają tylko trzy kraje: Łotwa (25%), Estonia (23%) oraz Słowacja (19%). Te wymienione kraje jako jedyne także posiadają opodatkowanie liniowe w podatku osobistym, w pozostałych krajach jest ono progresywne. Rozpiętość podatkowa (patrz tabela 1) sięga w niektórych krajach 8 przedziałów (patrz Finlandia). W opodatkowaniu dochodów osobistych rządy poszczególnych krajów starają się ustalić jak najsprawiedliwszy wariant opodatkowania, co znacznie komplikuje porównywalność jak i konstrukcję systemu podatkowego danego państwa.

W opodatkowaniu podatkami dochodowymi należy zwrócić uwagę nie tylko na samą wysokość stawki podatku w danym kraju. Bardzo ważnym elementem są także przepisy szczegółowe zawarte w regulacjach podatkowych, a dotyczące przede wszystkim wysokości podstawy opodatkowania. Przykładem może tu być Estonia, w której wg danych statystycznych podatek CIT wynosi 23%, a w rzeczywistości opodatkowane są nim tylko dywidendy, natomiast dochody które przeznaczone są na rozwój przedsiębiorstwa, inwestowane w pracowników, bądź wykorzystywane na cele socjalne zwolnione są z opodatkowania. Taki system podatkowy sprzyja inwestycjom, powstrzymuje odpływ kapitału za granicę i pobudza rozwój przedsiębiorczości, choć nieco utrudnia rozwój rynku kapitałowego.¹⁰ Różnice w systemach podatkowych w dużym stopniu wyjaśniają różnice w tempie wzrostu gospodarczego.

⁹ R. Gropp, K. Kostial, *The Disappearing Tax Base: Is Foreign Direct Investment (FDI) Eroding Corporate Income Taxes?*, IMF Working Paper No. 173, 2000.

¹⁰ Por. H. Ćwikliński, *Estońska droga do Europy*, Uniwersytet Gdański, Sopot 2005, s. 7.

Wg M. Funke¹¹ redukcja podatków w Estonii w 2000 roku prowadzi do wzrostu zasobu kapitału o około 6% w długim okresie.

W analizie podatków dochodowych należy także wziąć pod uwagę sposoby ustalania amortyzacji, wakacje i kredyty podatkowe, ulgi na technologię i innowację oraz zwolnienia w specjalnych strefach ekonomicznych¹² za pomocą których państwo wpływa na przedsiębiorstwo spełniając cel gospodarczy podatku.

Podsumowanie

Każde obciążenie finansowe stanowi dla przedsiębiorstw znaczny problem, a przede wszystkim wydatek, który w konsekwencji nie przyczyni się do osiągnięcia przychodów. Taką rolę pełnią podatki dochodowe, które oprócz roli obciążeniowej finansowo, sprawiają przede wszystkim poważne problemy w prawidłowym ich ustaleniu. Sytuację tę powodują w dużej mierze skomplikowane i często niespójne przepisy prawne.

Uciążliwość podatków dochodowych jest to, że nie stanowią one podatków kosztowych dla przedsiębiorstwa, a więc są one typowym wydatkiem. Przedsiębiorstwo nie może wpisać ich w kategorię kosztów działalności, a więc w konsekwencji nie może pomniejszyć podstawy opodatkowania. Tylko te dwa podatki bezpośrednie – podatek dochodowy od osób fizycznych i prawnych spośród wszystkich innych podatków bezpośrednich nie są kosztowymi.

Zobowiązania podatkowe z tytułu podatków bezpośrednich odgrywają znaczącą rolę w podejmowaniu decyzji gospodarczych przez przedsiębiorstwa. Zasady ich ustalania oraz przepisy podatkowe powinny przede wszystkim nie zakłócać procesów planowania, a zatem postulat stabilności opodatkowania powinien być rzeczą priorytetową w rozpatrywaniu zmian przez autorów reform podatkowych. Działanie w warunkach niepewności powoduje często, iż przedsiębiorstwa ponoszą zwiększone koszty działalności, a czasami decydują się na zmianę miejsca wykonywania działalności gospodarczej lub jej zaprzestania.

Warto zwrócić uwagę, iż wysokość podatku dochodowego od przedsiębiorstw ma istotny wpływ na decyzje przedsiębiorstw dotyczące inwestycji. Wg amerykańskich ekonomistów wzrost krańcowej stopy opodatkowania w Stanach Zjednoczonych o 5 punktów procentowych doprowadziłby do spadku inwestycji o 10 procent¹³, natomiast przeciętna

¹¹ M. Funke, *Determining the taxation and investment impacts of Estonia's 2000 income tax reform*, Bank of Finland Working Paper no. 15, 2000.

¹² Por. *Narzędzia stosowane w ramach CIT*; Zee, Stotsky, Ley [2002]; Fletcher [2002], [w:] R. Neneman, *Jaki system podatkowy*, CASE 2005, s. 19

¹³ R. Douglas, Holtz-Eakin, M. Rider, H. S. Rosen, *Entrepreneurs, Income Taxes, and Investment*, NBER Working Paper No. 6374, 1998.

obniżka stawek podatkowych o 2,5 punktu procentowego poprzez pozytywny wpływ na zatrudnienie, inwestycje oraz dynamikę produktywności prowadzi do przyspieszenia tempa wzrostu o 0,2-0,3 punktu procentowego rocznie.¹⁴ Ogólna tendencja obniżania stawek podatkowych na świecie ma też swoje przyczyny w dążeniu do utrzymania ciągłości władzy. Udowodnili to amerykańscy ekonomiści w modelu Hetticha-Winnera¹⁵. Wg niego rząd, aby uzyskać poparcie w kolejnych wyborach nie będzie podejmował decyzji pogarszających jego pozycję, a taką niepopularną decyzją byłaby podwyżka stawek podatkowych. Aby pokryć swoje obietnice wyborcze, a co za tym idzie zwiększenie wydatków publicznych stosuje często iluzję podatkową. Problem jednak nie tkwi tylko w wysokości stawek podatkowych, ponieważ aby przypodobać się wyborcom politycy chętnie „majstrują” w przepisach podatkowych co z kolei wpływa negatywnie na ich przejrzystość, sposób ustalania oraz stabilność.

Przyczyn obniżek stawek podatków dochodowych w większości krajach Unii Europejskiej można doszukiwać się w międzynarodowej konkurencji podatkowej pomiędzy krajami członkowskimi, a co z tym się wiąże chęcią przyciągnięcia inwestycji zagranicznych. Ponadto podatki dochodowe nie podlegają tak mocnej harmonizacji przez prawo wspólnotowe jak podatki pośrednie, a więc państwa członkowskie mogą w większym stopniu wpływać na ich konstrukcję oraz wysokość. Jednak, aby dokonywać gruntownych zmian i móc „konkurować podatkowo” potrzebna jest gruntowna reforma całego sektora finansów publicznych, a więc także strony wydatkowej budżetu państwa.

Bibliografia

1. Brzeziński B., Głuchowski J., Kosikowski C., *Harmonizacja prawa podatkowego Unii Europejskiej i Polski*, PWE, Warszawa 1998.
2. Ćwikliński H., *Estońska droga do Europy*, Uniwersytet Gdański, Sopot 2005.
3. Douglas R., Holtz-Eakin, Rider M., Rosen H. S., *Entrepreneurs, Income Taxes, and Investment*, NBER Workin Paper No. 6374, 1998.
4. Engen E. M., Skinner J., *Taxation and Economic Growth*, NBER Working Paper No. 5826, 1996.
5. Funke M., *Determining the taxation and investment impacts of Estonia's 2000 income tax reform*, Bank of Finland Working Paper no. 15, 2000.
6. Gadomski W., *Liniowy to nie widmo*, Gazeta wyborcza z dnia 8 lipca 2005.

¹⁴ E. M. Engen, J. Skinner, *Taxation and Economic Growth*, NBER Working Paper No. 5826, 1996.

¹⁵ W. Hettich, S.L. Winner, *Positive model of tax structure*, Journal of Public Economics, No 24, 1994.

7. Gropp R., Kostial K., *The Disappearing Tax Base: Is Foreign Direct Investment (FDI) Eroding Corporate Income Taxes?*, IMF Working Paper No. 173, 2000.
8. Hall R.E., Rabushka A., *Podatek liniowy*, Dom Wydawniczy ABC, Warszawa 1998.
9. Hettich W., Winner S.L., *Positive model of tax structure*, Journal of Public Economics, No 24, 1994.
10. Kula G., *Podatek liniowy w praktyce*, Gospodarka Narodowa Nr 11-12/2005.
11. Makowicz B., *Harmonizacja podatków pośrednich w Unii Europejskiej*, Uniwersytet w Münster - Studia Europejskie 2/2004.
12. Neneman R., *Jaki system podatkowy*, CASE 2005.
13. Samuelson P.S., *Fiscal and financial Police for Growth*, w: The Collected Scientific Papers of P.A. Samuelson, London 1986
14. Sokołowski J., *Zarządzanie przez podatki*, PWN, Warszawa 1995.
15. Structures of the taxations system in the European Union, European Commission, Luxembourg 2006.

Reason at the Changes Income Taxes in European Union Summary

In last years in European Union observed the tax competition of states, speaking in tendency to reducing the rates of profitable taxes. It speaks many arguments and conducted research for applying linear rates. The height of income taxes has essential influence on enterprises relating the investment, employment and there are their causes in aspiration to maintenance of continuity of power government also.